

**Організація наукових медичних досліджень
«Salutem»**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ВІТЧИЗНЯНА ТА СВІТОВА МЕДИЦИНА:
ВИМОГИ СЬОГОДЕННЯ»
13–14 жовтня 2017 р.**

Дніпро
2017

УДК 61(063)
ББК 5я43
В 54

В 54 Вітчизняна та світова медицина: вимоги сьогодення: Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 13–14 жовтня 2017 р.). – Дніпро: Організація наукових медичних досліджень «Salutem», 2017. – 108 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної конференції **«Вітчизняна та світова медицина: вимоги сьогодення»**. Розглядаються загальні проблеми клінічної та профілактичної медицини, питання фармацевтичної науки та інше.

Призначений для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів медичної, фармацевтичної та ветеринарної спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 61(063)
ББК 5я43

ВПЛИВ ПРОГРАМИ МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОРЕКЦІЇ ТА САНАТОРНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВАГІТНИХ НА ОКИСЛЮВАЛЬНО-АНТИОКСИДАНТНИЙ ГОМЕОСТАЗ

СЮСЮКА В. Г.

кандидат медичних наук, доцент,

доцент кафедри акушерства і гінекології

Запорізький державний медичний університет

м. Запоріжжя, Україна

Сучасні умови життя в Україні обумовлюють необхідність впровадження заходів, метою яких є максимальне збереження здоров'я нації та підвищення рівня народжуваності [5, 6]. На сьогодні існує велике різноманіття методик, програм та керівництв, які застосовують у жінок з фізіологічним та ускладненим перебігом вагітності та мають на меті вплинути як на психологічний, так і фізичний стан вагітних. Вони мають наукове підґрунтя і впроваджені у роботу лікувально-профілактичних закладів, що сприяло розвитку достатньо високого рівня рододопомоги в нашій країні, а також країнах ближнього та дальнього зарубіжжя. В той же час зростає кількість нових програм допологової підготовки, ефективність яких викликає не аби які сумніви. Заняття проводять фахівці, які не мають достатньої кваліфікації, не компетентні і навіть «сторонні» люди, а основою такої підготовки є особистий досвід та дані інтернету. Все це нерідко сприяє надмірному підвищенню тривоги, або необґрунтованому ейфорійному відношенню до майбутніх пологів [3]. Тому раціональна, своєчасна та якісна психопрофілактична робота дозволить сформувати свідоме ставлення до пологів, освоїти спеціальні прийоми підготовки, що сприятиме активній участі, психологічній готовності та економному витрачання сил у процесі пологів, зниженню числа ускладнень під час пологів у жінок [2].

Мета роботи – оцінити вплив програми медико-психологічної корекції та санаторної реабілітації у вагітних на окислювально-антиоксидантний гомеостаз.

Контингент обстежених і методи дослідження Обстежено 35 вагітних з середнім та високим рівнем ситуативної тривожності (СТ), які взяли участь у комплексній програмі медико-психологічної корекції і санаторної реабілітації. Програма медико-психологічної корекції має свідоцтво на авторське право Державної служби інтелектуальної власності України № 47260 від 16.01.2013р та нововведення в сфері охорони здоров'я [9]. Оцінка СТ та особистісної тривожності (ОТ) проводилась за шкалою Спілбергера-Ханіна [1, 4]. Для оцінки ефективності програми медико-психологічної корекції та санаторної реабілітації були оцінені в динаміці показники, які характеризують біохімічний гомеостаз. Так, визначали в крові вагітних вміст продуктів ліпопероксидації, показники тіол-дисульфідної системи, а також активність каталази та супероксиддисмутази.

З кожною вагітною було проведено бесіду про доцільність додаткових методів дослідження та отримана згода на їх проведення. Дослідження відповідає сучасним вимогам морально-етичних норм щодо правил ІСН / GCP, Гельсінкській декларації (1964), Конференції Ради Європи про права людини і біомедицини, а також положенням законодавчих актів України.

Варіаційно-статистична обробка результатів здійснювалась з використанням ліцензованих стандартних пакетів прикладних програм багатовимірного статистичного аналізу «STATISTICA 6.0» (ліцензійний номер AXXR712D833214FAN5).

Результати досліджень та їх обговорення: Незаперечним є той факт, що у захисті організму від надлишкової активації відповіді на стресорні впливи, які мають руйнівні ефекти, беруть участь центральні та локальні стрес-лімітуючі системи, в тому числі система антиоксидантного захисту (АОСЗ). Проведений аналіз основних показників АОСЗ показав наявність виразного

позитивного ефекту програми медико-психологічної корекції на рівень усіх досліджуваних ензимів (рис. 1 та 2).

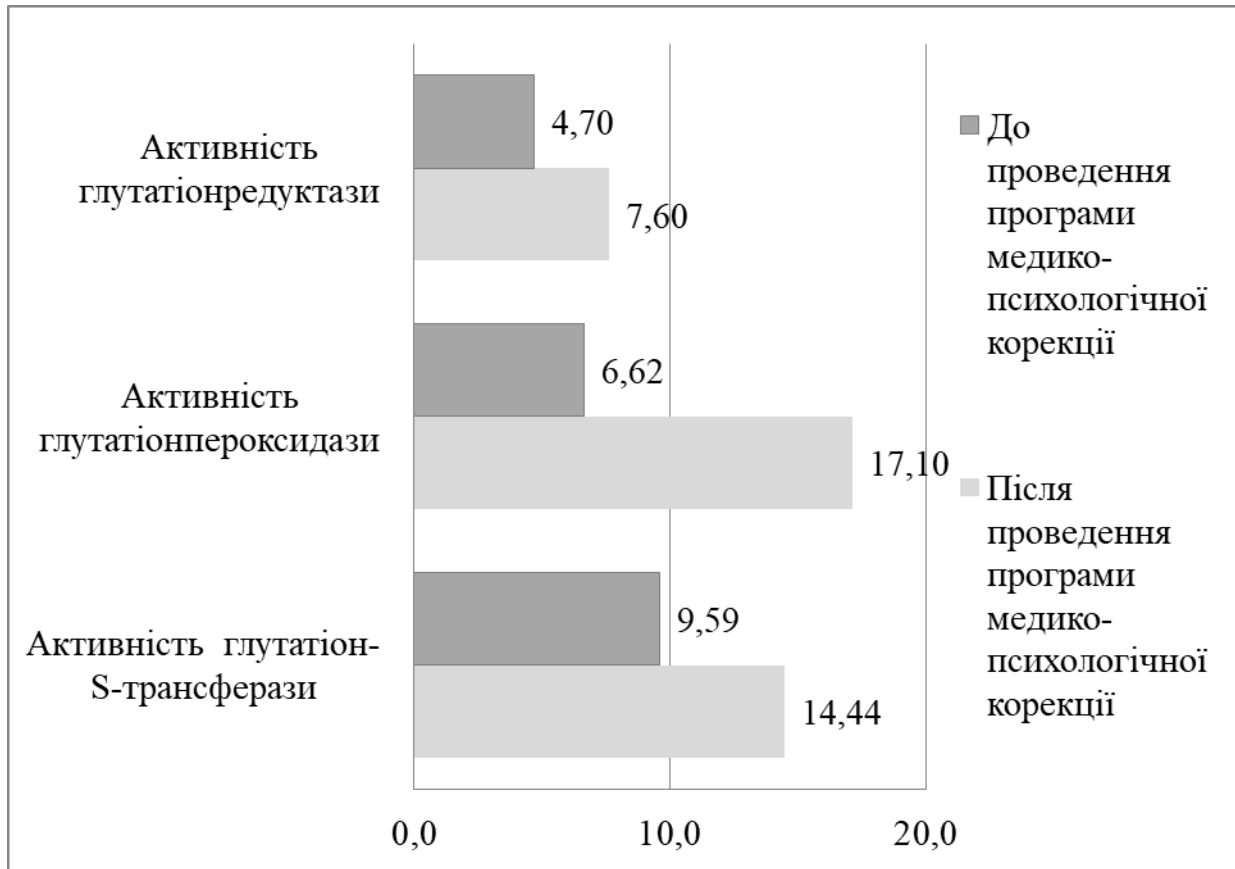

Рис. 1. Активність глутатіонредуктази, глутатіонпероксидази та глутатіон-S-трансферази у гемолізаті еритроцитарної маси у вагітних, які прийняли участь у комплексній програмі медико-психологічної корекції

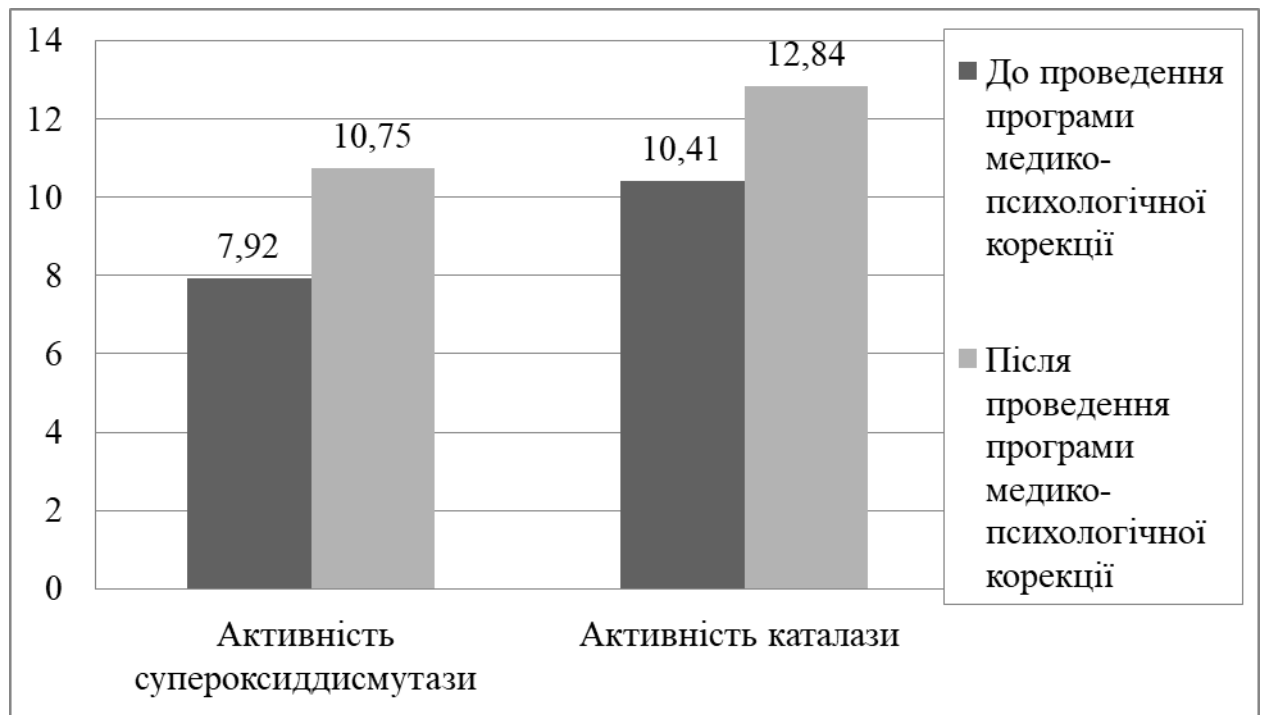

Рис. 2. Активність супероксиддисмутази та каталази у вагітних, які прийняли участь у комплексній програмі медико-психологічної корекції

Проте стійкість тканин організму до окисного навантаження та гіпоксії обумовлена не лише ензиматичним захистом. Важливе значення у цьому аспекті має вміст у плазмі відновленого глутатіону та тіольних сполук в цілому. Біохімічні дослідження плазми крові вагітних показали високу ефективність програми медико-психологічної корекції для зміцнення саме цієї ланки антиоксидантного захисту (рис. 3).

Рис. 3. Рівень глутатіону відновленого та загальний вміст тиольних сполук у вагітних, які прийняли участь у комплексній програмі медико-психологічної корекції

В працях Меєрсона Ф. З. та Пшеникова М. Г., які присвячені вивченню феномену стресу та адаптації до нього, саме порушення прооксидантно-антиоксидантного балансу розглядають як один з універсальних механізмів розвитку гострого психоемоційного стресу. На сьогодні встановлена провідна роль активних форм кисню як ініціаторів реакцій вільно радикального окислення, які викликають окисну модифікацію ліпідів, білків, нуклеїнових кислот, що в ході розвитку патологічного процесу може призводити до загибелі клітини [7, 8, 10]. Так, оцінка рівня малонового діальдегіду у вагітних, які прийняли участь у комплексній програмі медико-психологічної корекції, свідчить про його статистично достовірне ($p < 0,05$) зниження (рис.4).

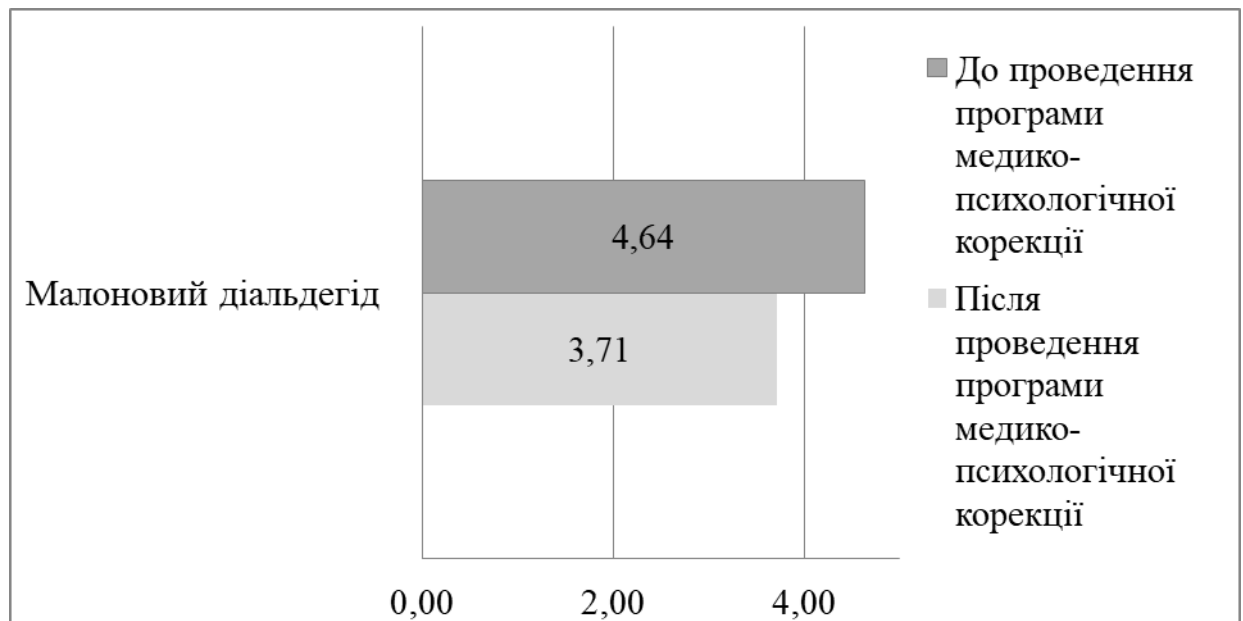

Рис. 4. Рівень малонового діальдегіду у вагітних, які прийняли участь у комплексній програмі медико-психологічної корекції

Висновок

Таким чином, дослідження молекулярних механізмів антистресової ефективності комплексної програми медико-психологічної корекції виявило ряд достовірних змін. Перш за все відбулась значна активація антиоксидантного захисту (як ензиматичної так і неензиматичної її ланки) на тлі зниження процесу утворення продуктів ліпопероксидації.

Використана література:

1. Астахов В. М. Психодиагностика в репродуктивной медицине / В. М. Астахов О. В. Бацылева, И. В. Пузь. – Винница: ООО «Нилан-ЛТД», 2016. – 380 с.
2. Бейбутова А. М. Профилактическая работа с беременными в городских женских консультациях / А. М. Бейбутова, Г. Р. Чубанова // XXI век: итоги прошлого и проблемы настоящего. – Пенза: Изд-во Пенз. гос. технол. ун-т, 2015. – Т.2, № 06 (28).– С.75-78.
3. Добряков И. В. Как родить здорового ребенка. Руководство для будущих родителей (взгляд психотерапевта). – 2-е изд. – СПб.:

Издательский Дом «Нева»; М.: Издательство «ОЛМА-ПРЕСС Образование», 2003. – 128 с.

4. Дослідження психологічного стану вагітних з урахуванням психосоматичного компоненту: навчальний посібник / В. О. Потапов, В. В. Чугунов, В. Г. Сюсюка [та ін.]. – Дніпро; Запоріжжя, 2017. – 126 с.
5. Жабченко І. А. Деякі аспекти забезпечення неускладненого перебігу вагітності в сучасних умовах / І. А. Жабченко // Український медичний часопис. – 2001. – №4(24). – С. 35-37.
6. Коломійцева А. Г. Діагностика, профілактика та лікування акушерських ускладнень у соматично здорових вагітних: метод.рекоменд. /Коломійцева А. Г., Діденко Л. В. Жабченко І. А.. – К., 2003. – 12 с.
7. Меерсон Ф. З. Адаптация, стресс и профилактика. – М. Наука, 1981. – 224 с.
8. Меерсон Ф. З., Пшенникова М. Г. Адаптация к стрессорным ситуациям и физическим нагрузкам. – М.: Медицина, 1988. – 256 с.
9. Програма медико-психологічної корекції психоемоційної дезадаптації у вагітних: метод. рекомендації / Потапов В. О., Чугунов В. В., Сюсюка В. Г. та ін.]. – Київ, 2015. – 28 с.
10. Роль активных форм кислорода в функциональной активности MAP_киназного каскада, глобальных факторов транскрипции и развитии апоптоза (обзор литературы и собственных исследований) / [Губский Ю. И., Беленичев И. Ф., Левицкий Е. Л. и соавт.] // Журн. АМН України. – 2008. – Т.14, №2. – С. 203–217.